

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Divi Avrelii Avgvstini Hippon. Episcopi Meditationes, Soliloquia et Manuale

Augustinus, Aurelius

Coloniae Agrippinae, 1649

De pluralitate personarum & unitate in Deo, 30

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54885)

CAPVT XXX.

De pluralitate personarum & unitate in Deo.

1. **T**V vero unitas es divinitatis, personarum pluralitate multiplex, numerabiliter es innumerabilis: ac idcirco mensurabiliter immensurabilis, & ponderabiliter imponderabilis. Non enim summæ bonitatis, quæ tu ipse es, profitemur originem: ex qua omnia, per quam omnia, in qua omnia: sed ejus participatione dicimus omnia bona. Nam tua divina essentia semper caruit ac caret materia: licet non careat forma, forma scilicet informata, forma formarum, forma formosissima, quam dum imprimis quasi sigillum rebus singulis, eas sine tui augmenti aut tui detrimenti mutabilitate, procul dubio à te facis differri. Quidquid tamen in natura creatum est, creatura tua est.

2. O una Trinitas, & trina unitas Deus, cujus omnipotentia omnia possidet, & regit, & implet quæ creavit. Nec ideo te implere omnia dicimus ut te contineant, sed ut ipsa potius à te contineantur; nec particulatim imples omnia: nec ullatenus ita putandum est, ut unaquæque creatura pro magnitudine portionis suæ capiat te, id est, maxima majus, & minima minus, dum sis potius ipse in omnibus sive in te omnia. Cujus omnipotentia concludit universa; nec evadendi potentiam tuam quis aditum invenire poterit. Qui enim te non habet placatum, nequam evadet iratum. Sicut scriptum est: Neque

que ab Oriente, neque ab Occidente, neque à desertis montibus; quoniam Deus iudex est. Et alibi: Quo ibo à spiritu tuo, & quo à facie tua fugiam?

3. Immensitas divinæ magnitudinis tuæ ista est; ut intelligamus te intra omnia, sed non inclusum: extra omnia, sed non exclusum. Et ideo interior es, ut omnia contineas: & ideo exterior es, ut incircumscriptæ magnitudinis tuæ immensitate omnia concludas. Per id ergo quod interior es, ostenderis esse creator: per id vero quod exterior es, gubernator omnium demonstraris. Ac ne omnia quæ creata sunt sine te essent, interior es; exterior vero, ut omnia includantur à te, non locali magnitudine, sed potentiali præsentia; qui ubique præsens es, & omnia tibi præsentia, quamvis quidam hæc intelligant, quidam vero non intelligant.

4. Inseparabilis ergo naturæ tuæ unitas, separabiles non potest habere personas: quia sicut es Trinitas in unitate, & unitas in Trinitate, sic separationem non potes habere personarum. Nominantur quidem illæ personæ aliquando singulæ, sed ita te voluisti Deus Trinitas inseparabilem ostendere in personis, ut nullum tibi nomen sit in qualibet persona, quod non ad aliam secundum relationis regulam referatur. Sicut Pater ad Filium, & Filius ad Patrem, sic Spiritus sanctus ad Patrem & Filium verissime refertur. Ea vero nomina, quæ substantiam, vel personam, vel potentiam, vel essentiam tuam significant, vel quidquid proprie

dicitur Deus, omnibus personis æqualiter conveniunt: ut Deus magnus, omnipotens, æternus, & omnia quæ naturaliter de te Deo dicuntur. Non est ergo aliquod naturæ nomen, quod sic tibi Deo Patri convenire valeat; ut, aut Filio, aut Spiritui sancto convenire nequeat. Dicimus te Patrem naturaliter esse Deum, sed naturaliter est & Filius Deus, naturaliter est & Spiritus sanctus Deus: non tamen tres Dii, sed unus naturaliter Deus, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

5. Idcirco inseparabilis es, sancta Trinitas Deus, in personis sensu intelligenda: quamvis voce separabilia habeas nomina: quia pluralem numerum in naturæ nominibus nullatenus recipis. In hoc enim ostenditur, personas non posse dividi in sancta Trinitate, quæ unus Deus verus est: quia cuilibet personæ nomen semper ad alteram respicit personam. Si Patrem dico, Filium ostendo: si Filium nomino, Patrem prædico: si Spiritum sanctum appello, alicujus esse Spiritum necesse est intelligi, scilicet Patris & Filii. Hæc est enim fides vera, veniens de sana doctrina: Hæc certe est fides Catholica & orthodoxa, quam me docuit Deus in sinu matris Ecclesiæ, gratia sua.

C A P V T XXXI.

Oratio ad sanctam Trinitatem.

1. **I**Nvocat itaque, Domine, te fides mea
quam dedisti mihi propter bonitatem
tuam